

организации бухгалтерского учета и выборе мер внутреннего контроля за счет ответственности руководителям компаний.

Образовательный процесс обучения с помощью виртуальных программ необходимо проводить с учетом определения образовательных потребностей и целей обучения. Компетенция будущих специалистов, совершенствование усвоение новшеств информационных технологий, очень зависит от предлагаемых программ обучения в высших учебных заведениях, преподавания новых модулей и компетенции педагогов.

Список использованных источников

1. [Faituša, I., Subačienė, R., Mačerinskienė, A. \(2020\). Challenges of outsourcing accounting in Latvia and Lithuania. Entrepreneurship and Sustainability Issues 7\(4\): 2883-2896.](https://doi.org/10.9770/jesi.2020.7.4(20))
2. Lakis V., Subociene R. (2014). Transformation of Accounting in Lithuania Since year 1990: https://pdfs.semanticscholar.org/a8c7/ed912615105a73a7cd16c511df74e553db01.pdf?_ga=2.181941287.1256776495.1632191011-539922882.1629482854
3. Al-Okaily A., Al-Okaily M., Shiyyab F., Masadahc W. (2020) Accounting information system effectiveness from an organizational perspective. Management Science Letters 10, 3991–4000: http://growingscience.com/msl/Vol10/msl_2020_234.pdf
4. Мисевичиене Р., Христаускас Ч. Иновационные технологии учета. Монография: Германия, 2015. 62.
5. Itang A. E. (2020) Computerized Accounting Systems: Measuring Structural Characteristics. Research Journal of Finance and Accounting www.iiste.org ISSN 2222-1697 (Paper) ISSN 2222-2847 (Online) Vol.11, No.16, 2020: https://www.researchgate.net/profile/Akamanwam-Itang/publication/344159221_Computerized_Accounting_Systems_Measuring_Structural_Characteristics/links/602e4cdb4585158939b0e14e/Computerized-Accounting-Systems-Measuring-Structural-Characteristics.pdf
6. Lietuvos statistikos departamentas (2021) Veikiančių įmonių skaičius ir jose dirbančių darbuotojų pagal darbuotojų skaičiaus grupes apskrityse metų pradžioje: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?hash=8259ee63-57f4-4c71-9dfd-4a8005126c56#>

Валентина ШАРМАНСЬКА

кандидат економічних наук, доцент
кафедри обліку та аудиту

Мар'яна КІРІЯ

студентка 4 курсу ОП «Облік і аудит»
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ НА ОСНОВІ ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Для покращення конкурентоздатності підприємства у своїй господарській діяльності активно використовують природні, матеріальні, трудові та фінансові ресурси. Водночас все

більшу роль відіграють об'єкти нематеріальних активів і їхня частка у структурі активів підприємства постійно збільшується. Ефективне використання нематеріальних активів сприяє збільшенню ринкової вартості підприємства та його інвестиційної привабливості. Крім цього нематеріальні активи забезпечують захист прав компанії. З метою підвищення ефективності управління нематеріальних активів, необхідне застосування новітніх комп'ютерних технологій для відображення їх наявності та руху. Тому питання автоматизації обліку нематеріальних активів сьогодні є дуже актуальним, особливо при реінжинірингу сучасних бізнес-процесів і використанні сучасних інформаційних технологій.

Дослідженню проблем автоматизації бухгалтерського обліку й аудиту нематеріальних активів приділяється велика увага з боку науковців-економістів: Білухи М.Т., Бутинця Ф.Ф., Голова С.Ф., Головка В.І., Дем'яненко М.Я., Івахненкова С.В., Клименка О.В., Кірейцева Г.Г., Ткаченко Н.М. та багатьох інших.

Розвиток сучасних технологій сприяє зміні економічних та господарських процесів, що зумовлює потребу у трансформації системи обліку, адже вона є основним генератором економічної інформації і дозволяє радикально змінити бізнес-процеси та значно покращити основні показники діяльності підприємства, що дозволяє випередити конкурентів.

З урахуванням динаміки змін інформаційних технологій перспективним є впровадження в організацію обліку на підприємстві: хмарних технологій, електронних чатів, технології блокчейн, «розумних речей» тощо, які дадуть можливість отримати значні економічні вигоди від їх впровадження.

Останні інновації у сфері комп'ютерних технологій спонукають відмовитися від звичайних серверів, які потребують значних витрат на їхнє обслуговування, а також переоснащення відповідно до конкретних вимог підприємства, що дозволяє значно підвищити ефективність мережевої інформації, спрощуючи зберігання і розповсюдження цифрової, відео- і аудіо інформації, а також документів, креслень, фотографій. Заміною їх може стати технологія Cloud Computing (хмарні технології). Їх вже активно використовують найбільші корпорації світу. Суть використання даної технології передбачає зберігання всієї необхідної облікової інформації підприємства у «віртуальному сервері» і накопиченні там відповідно до процесу діяльності всіх структурних одиниць компанії. Використання таких технологій забезпечить легкий доступ до облікової інформації в будь-якому місці і в будь-який час. Такі технології є дуже доречними для компаній, які мають високу мобільність персоналу. З використанням даних технологій компанія забезпечить безпеку, можливість резервного копіювання облікових даних, а також їх аварійного відновлення значно більші, ніж при використанні сервера, який знаходиться на місці. Також вони прискорять рух облікових даних та документообіг на підприємстві і зменшать витрати підприємства на організацію облікового процесу. Працівники підприємства зможуть одержувати та опрацьовувати інформацію через веб-інтерфейс у звичайному Інтернет-браузері персонального комп'ютера чи мобільного пристрою. Хмарне середовище комунікації забезпечує зручність у процесі взаємодії персоналу підприємства з автоматизованою системою обліку.

Для складання звітності за допомогою хмарних технологій доцільно б було використовувати сервіс для підготовки і подання електронної звітності в режимі online - «iforma». Даний сервіс забезпечує цілодобовий прийом звітів безпосередньо на своєму веб-сайті з подальшою їх перевіркою, переадресуванням і супроводом до відповідних держустанов. Використання сервісу відбувається на комерційній основі, разом з тим підготовка і подача звітності лише в Державну податкову адміністрацію для власників електронно-цифрових підписів від акредитованого центру сертифікації ключів "Інформаційно-довідкового департаменту ДФС України" абсолютно безкоштовна [3, с.2].

Останнім часом поширеною є також технологія “Блокчейн” – розподілена база даних, яка підтримує перелік записів, званих блоками, що слугує “бухгалтерською книгою” для відображення усіх змін та операцій. Технологія блокчейн передбачає здійснення записів в спеціальній структурі, де обов’язково фіксується час і посилання на попередню господарську операцію. Така база облікових даних захищена від зміни чи підробки, оскільки не дозволяє змінювати операційну дату і час. Надійність технології накопичення та зберігання даних в ланцюгово-блоковій структурі призвела до того, що прогресивна в розвитку комп’ютерно-комунікаційних технологій держава Китайська Народна Демократична Республіка використовує блокчейн для обліку та збору податків [4].

Також доцільно запровадити на підприємстві технології електронних чатів, які б значно спростили одночасну роботу декількох фахівців з обліку НМА з єдиною базою даних. Це дасть змогу одночасно спостерігати за роботою усіх працівників, легко делегувати функції та проводити взаємозаміну облікових працівників у процесі виконання складних завдань.

Активно в провідних компаніях світу відбувається перехід до автоматизованої обробки облікової інформації та застосування “розумних речей”. Збільшується кількість виробничих приладів, які функціонують на власному програмному забезпеченні, приєднуються до мережі Інтернет та здатні взаємодіяти. Основною перевагою даних приладів є можливість автоматизованого збору облікової інформації про господарську діяльність підприємства. Такі технології підлягають програмуванню та здатні до ідентифікації, вимірювання, оцінювання та передавання даних про явища та події господарської діяльності підприємства. Такі обладнання поділяють на два типи: 1) які призначені для спостереження за фактами господарської діяльності; 2) які призначені для автоматизованого виконання функціональних дій та одночасного збору інформації про них.

Також у майбутній перспективі доцільне розширення голосових сервісів у системі обліку. Голосові команди спеціалістів з обліку нематеріальних активів зможуть сприймати технології синтезу мовлення, а також звітувати про результати їх виконання. Розвиток технологій персональних голосових помічників в мобільних пристроях та розпізнавання голосу у пошукових системах суттєво наблизив час переходу на голосове управління обліковим програмним забезпеченням [2]. Процес інтерактивної взаємодії максимально повинен наблизитися до звичайного голосового діалогу на будь-яких мовах світу, що дасть змогу повністю уніфікувати програмне забезпечення для іншомовних користувачів.

Звичайно, такі комп’ютерно-комунікаційні технології будуть мінімізувати виконання облікових процедур працівниками підприємства, адже забезпечать процес автоматизації документування, інвентаризації, оцінки, калькулювання та відображення на рахунках обліку господарських операцій у тому числі, що стосується НМА, однак за працівниками бухгалтерської служби будуть закріплені контрольні функції. Буде зменшуватись фактор суб’єктивності, а отже забезпечуватись достовірність облікової інформації.

Облікова праця стане більш інтелектуальною та творчою. Працівники підприємства будуть займатися контролем та проведенням актуалізації облікової системи відповідно до змін законодавства, а також налаштуванням та підтримкою її в робочому стані. Тож запровадження таких технологій стає в майбутньому перспективною для українських підприємств.

Отже, в сучасних умовах розвитку інформаційних технологій автоматизація ведення бухгалтерського обліку стає невід’ємним компонентом у процесі господарської діяльності підприємств. Використання комп’ютеризації ведення обліку і впровадження новітніх технологій забезпечує покращення та полегшення процесу обліку і управління НМА підприємства.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Документ 996-XIV, чинний, поточна редакція – Редакція від 01.07.2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
2. Інновації або смерть: як бізнесу вижити на тонучому кораблі “Україна” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/08/16/628080/>.
3. Мачуга Р.І. Віртуалізація і хмарні технології в обліку: далеке майбутнє чи реальне сьогодні / Мачуга Р.І. // Ефективна економіка. – 2015. – №5. – С. 1–4.
4. Gartner’s Top 10 Strategic Technology Trends for 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gartner.com/smarterwithgartner/gartners-top-10-technology-trends2017>.

Марія ШЕСТЕРНЯК

кандидат економічних наук
доцент кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет

Анастасія ІВАХІВ

студентка 4 курсу
кафедри фінансового контролю та аудиту
Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль, Україна

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ БЮДЖЕТНИМИ РЕСУРСАМИ

В сучасних умовах господарювання фінансово-економічні відносини вимагають високопрофесійного управління зі сторони органів державної влади, які повинні забезпечувати ефективне і прозоре керівництво державними фінансами. Тому невід’ємну частину реалізації фінансово-бюджетної політики держави і забезпечення її фінансової стабільності становить державний фінансовий контроль. До його основних функцій належить здійснення контрольних заходів, організація внутрішнього аудиту, інспектування з метою забезпечення оптимального управління бюджетними ресурсами та державним майном на основі принципів законності, ефективності, економічності, результативності та прозорості.

Державний фінансовий контроль як важлива функція управління національною економікою України потребує реформування, оскільки лише частково враховує основні принципи систем державного фінансового контролю європейських держав. Відповідно виникає потреба у адаптації існуючої системи державного фінансового контролю до міжнародних стандартів. Відбувається постійне реформування законодавчої та нормативно-правової бази державного фінансового контролю, що зумовлене проблемними питаннями (зокрема, побудовою системи державного фінансового контролю; визначенням об’єктів контролю; визначенням категоріально-понятійного апарату державного фінансового контролю; методологією державного фінансового контролю; узгодженістю та координацією дій державних аудиторів та ревізорів; єдиною методикою проведення державного